

MỘT SỐ KINH NGHIỆM VỀ BẢO HIỂM NÔNG NGHIỆP Ở

Trước những thiệt hại do hạn hán, lũ lụt và dịch bệnh gây ra cho sản xuất nông nghiệp trong thời gian qua, vấn đề bảo hiểm nông nghiệp ở Việt Nam đã nhiều lần được đặt ra, song cho đến nay vẫn chưa có một giải pháp nào hữu hiệu cho vấn đề này. Sau đây chúng tôi xin giới thiệu một số kinh nghiệm về bảo hiểm nông nghiệp ở Ấn Độ, một quốc gia cũng chủ yếu dựa vào sản xuất nông nghiệp như Việt Nam, để tham khảo. Bài viết của ông Suparas Bhandari, Chủ tịch kiêm Giám đốc Công ty Bảo hiểm Nông nghiệp Ấn Độ.

Nhận thấy sự cần thiết phải có một chương trình bảo hiểm nông nghiệp tập trung cho cả nước, chính phủ Ấn Độ đã cho thành lập một công ty đặc biệt - Công ty Bảo hiểm Nông nghiệp Ấn Độ (AIC) - vào tháng 12/2002. Trong công ty này, GIC (Công ty Bảo hiểm Phi nhân thọ) chiếm 35% cổ phần, 4 công ty bảo hiểm khác thuộc khu vực nhà nước mỗi công ty chiếm 8,75% cổ phần, và phần còn lại thuộc sở hữu của Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn. Vốn điều lệ của công ty là 1.500 tỷ rupi và vốn thực góp là 200 tỷ rupi.

Mục tiêu chủ yếu của AIC là bảo vệ và bảo đảm nguồn hỗ trợ tài chính trong trường hợp có thiệt hại về mùa màng, nông nghiệp và các lĩnh vực khác có liên quan và phát triển các sản phẩm bảo hiểm vì lợi ích của người nông dân.

Những khó khăn đối với bảo hiểm nông nghiệp ở Ấn Độ

Nông nghiệp là ngành sản xuất chính của Ấn Độ, đóng góp 22% GDP, cung cấp 58% việc làm và nuôi sống 69% dân số nước này. Nhu cầu bảo hiểm cho nông nghiệp là hết sức cần thiết vì đây

là một hoạt động kinh tế phụ thuộc nhiều vào điều kiện thời tiết. Việc thiết kế và thực hiện một chương trình bảo hiểm thích hợp cho nông nghiệp là rất phức tạp và khó khăn. Ý tưởng về bảo hiểm nông nghiệp đã xuất hiện ở Ấn Độ từ những năm đầu thế kỷ 20. Song chỉ đến những năm gần đây bảo hiểm nông nghiệp mới được triển khai rộng rãi và hiện đang phát triển cả về phạm vi, diện phục vụ khách hàng và cơ cấu sản phẩm.

Bảo hiểm nông nghiệp ở Ấn Độ cũng gặp phải một số khó khăn, đặc biệt là bảo hiểm mùa màng ở nông thôn. Sau đây là 10 vấn đề lớn nhất:

Số lượng lớn các nông trại có quy mô nhỏ

Khoảng 62% trong tổng số 120 triệu nông dân ở Ấn Độ chỉ có trong tay dưới 1 hecta đất canh tác. Những nông trại nhỏ này chỉ chiếm khoảng 17% diện tích trồng trọt cả nước. Số lượng lớn các nông trại với diện tích đất nhỏ này khiến cho việc thực hiện bảo hiểm mùa màng cho từng cá nhân rất khó khăn. Do đó, hiện nay chương trình bảo hiểm phải thực hiện theo phương thức “khu vực đồng nhất”, tức là đơn vị bảo hiểm được tính theo một khu vực nhất định, ví dụ như một làng, xã.

Nhu cầu rất đa dạng

Điều kiện thời tiết ở các khu vực khác nhau là rất khác nhau. Hơn nữa, việc sử dụng máy móc kỹ thuật trong sản xuất nông nghiệp cũng rất chênh lệch giữa các vùng khác nhau của đất nước. Việc thiết kế một chương trình bảo hiểm đáp ứng được tất cả những yêu cầu khác nhau của

các khu vực và các loại cây trồng là rất khó. Do đó cần phải có sản phẩm riêng cho từng loại cây trồng và từng khu vực để đáp ứng những rủi ro khác nhau.

Thu nhập của nông dân rất thấp

Đa số nông dân Ấn Độ rất nghèo và không thể có tiền đóng phí bảo hiểm cao. Do tính lan rộng của các rủi ro trong nông nghiệp, phí bảo hiểm nông nghiệp thường rất cao, ngay cả ở những nước phát triển. Do đó chính phủ phải chủ động hỗ trợ nông dân thông qua nguồn ngân sách từ trung ương và từng địa phương.

Mở rộng phạm vi bảo hiểm

Hiện nay những rủi ro trong sản xuất nông nghiệp được bảo hiểm mới chỉ từ giai đoạn gieo hạt đến khi thu hoạch. Việc cung cấp bảo hiểm với phạm vi rộng hơn, bao gồm từ trước khi gieo hạt đến tổn thất sau thu hoạch vẫn còn là một khó khăn.

Những rủi ro từ phía người mua bảo hiểm

Chương trình bảo hiểm được chính phủ hỗ trợ hiện nay là bảo hiểm bắt buộc đối với những hộ nông dân được vay vốn từ các quỹ tín dụng và tự nguyện đối với những đối tượng khác. Song hiện nay hơn 70% nông dân Ấn Độ vẫn chưa được vay vốn tín dụng. Những hộ nông dân này thường chỉ tham gia bảo hiểm khi thấy thời tiết không thuận lợi và có khả năng ảnh hưởng đến thu hoạch của họ.

Đưa sản phẩm đến với người nông dân

Cho đến nay AIC vẫn chưa có được một hệ thống marketing hữu hiệu để đưa dịch vụ bảo hiểm tới từng làng xã. Người nông dân chỉ có thể mua bảo hiểm tại quỹ tín dụng gần nhất. Việc bán bảo hiểm tới người nông dân cần được tăng cường thông qua các tổ chức phi chính phủ hay các đại lý bảo hiểm siêu nhỏ, vv...

Kết hợp nhiều sản phẩm trong đơn bảo hiểm trọn gói

Người nông dân thường mong muốn có một sản phẩm bảo hiểm trọn gói cho tất cả các yêu cầu của mình, từ bảo hiểm vật nuôi, tai nạn cá nhân, y tế, mùa màng cho đến các nông cụ. Tuy nhiên, việc kết hợp bảo hiểm nông nghiệp theo từng khu vực với bảo hiểm các rủi ro khác cho từng cá nhân là rất khó cho cả ngành bảo hiểm và chính phủ.

Thiếu số liệu thống kê

Nhiều loại rau trồng và hoa quả vẫn chưa được bảo hiểm do không có số liệu chính xác về sản lượng và tình hình tổn thất. Phần lớn những loại cây trồng này là để phục vụ mục đích xuất khẩu và là nguồn thu ngoại tệ quý giá cho đất nước.

Tăng số lượng khách hàng bảo hiểm

Mục tiêu của AIC là tăng số lượng nông dân tham gia bảo hiểm lên khoảng 50% trong vòng 7-10 năm tới. Hiện nay, AIC mới chỉ bảo hiểm được cho 15% số nông dân cả nước.

Vấn đề tài chính

Chính phủ Ấn Độ hiện đang trợ cấp một phần tiền phí bảo hiểm và bù đắp thâm hụt trong trường

BẢO HIỂM - TÁI BẢO HIỂM THẾ GIỚI

hợp tổn thất quá lớn. Định hướng trong tương lai là phải thực hiện một quy chế tài chính nghiêm ngặt theo nguyên tắc định phí trong bảo hiểm và từ đó, chính phủ cho mức trợ cấp phí bảo hiểm phù hợp.

Vai trò của AIC trong việc thúc đẩy bảo hiểm nông nghiệp

Bảo hiểm nông nghiệp đã có những bước tiến quan trọng kể từ khi thành lập AIC. Công ty hiện đang triển khai hoạt động trên nhiều mặt. Việc hợp tác với các bang được tăng cường. Các bang ở phía Bắc Ấn Độ như Rajasthan, Haryana, Jammu và Kashmir đã bắt đầu triển khai bảo hiểm nông nghiệp. Việc tuyên truyền và nâng cao nhận thức về bảo hiểm được coi là ưu tiên hàng đầu để giúp người nông dân hiểu được lợi ích của việc tham gia bảo hiểm.

AIC cũng đang tìm cách tăng

cường việc bán bảo hiểm đến từ làng xã. Một số sản phẩm mới cũng được triển khai như bảo hiểm thu nhập, bảo hiểm thời tiết. Nhiều sản phẩm bảo hiểm mới cho cây thuốc và cây lấy tinh dầu, các loại rau và cà phê cũng đang được nghiên cứu.

AIC cũng đang tăng cường đáng kể nguồn nhân lực và hệ thống cơ sở tới từng địa phương để phục vụ người nông dân được tốt hơn. Hiện nay AIC đang cùng chính phủ xem xét lại chương trình bảo hiểm nông nghiệp đang tiến hành.

Bước đầu, những cố gắng của AIC đã mang lại kết quả, số lượng người tham gia bảo hiểm đã tăng từ 12 triệu trong năm 2003 - 2004 lên 16 - 17 triệu năm 2004 - 2005.

Chương trình bảo hiểm nông nghiệp quốc gia (NAIS) được chính phủ hỗ trợ và trực tiếp điều chỉnh mức phí. Tỷ lệ phí

bảo hiểm cho cây lương thực và các loại hạt có dầu dao động từ 1,5-2% và 2,5-3,5% trên số tiền bảo hiểm tùy theo mùa vụ. Trong trường hợp AIC tính toán và đưa ra mức phí thấp hơn thì sẽ áp dụng mức phí thấp hơn đó. Những hộ nông dân nhỏ (có dưới 2 hecta đất) thì sẽ được hỗ trợ 50% phí bảo hiểm ban đầu, song mức hỗ trợ đã giảm dần và hiện chỉ còn 10%.

Sự tham gia của các công ty bảo hiểm tư nhân

Một số công ty bảo hiểm tư nhân cũng đã tham gia vào bảo hiểm nông nghiệp. Công ty ICICI Lombard và IFFCO Tokio đã bắt đầu triển khai bảo hiểm thời tiết cho nông nghiệp. Sự tham gia của các công ty này đã góp phần tăng thêm sự lựa chọn cho người nông dân khi mua bảo hiểm.■

(Theo Asia Insurance Review - 9/2005)

